

Den lilla firman som vann i Paris

Berättelse

Året var 1925, och Estrid Ericson hade ännu inte hunnit fylla trettioett. Hennes firma Svenskt Tenn var bara ett år gammal. I en enkel verkstad i Stockholm arbetade hon tillsammans med några skickliga medarbetare, bland dem tennkonstnären som hjälpte henne att gjuta och forma. Där föddes fat, skålar, ljusstakar och askar – allt i tenn, ett mjukt och blankt material som blänker som silver men kostar mindre.

Det speciella med Estrids saker var inte att de var dyra eller pråliga. Tvärtom. Hennes former var rena och enkla, men ändå eleganta. På varje färdigt föremål satte de ett litet märke: en ängel. Ängeln blev firmans tecken, en garanti för kvalitet, och den används fortfarande mer än hundra år senare.

Den våren stod Estrid inför en stor utmaning. I Paris ordnades en enorm internationell utställning för konst och form, där länder från hela världen visade sitt bästa hantverk. Att skicka dit sina föremål var en stor chans, men också en risk. Svenskt Tenn var nytt och okänt, medan andra firmor var gamla och berömda. Skulle någon ens lägga märke till tennet från den lilla Stockholmsfirman?

Svaret kom snart. På utställningen tilldelades Svenskt Tenn den högsta utmärkelsen för sina tennföremål. Det var en seger som ingen hade kunnat ta för given. En kvinna som drev sitt eget företag var ovanligt på den tiden, och att hennes unga firma slog så många etablerade namn var anmärkningsvärt. Plötsligt talade man om Svenskt Tenn långt utanför Sveriges gränser.

För Estrid betydde priset mer än en medalj. Det var ett bevis på att hennes idé höll: att svensk form, gjord med omsorg och gott öga, kunde stå sig i världen. Segern gav henne mod att tänka större. Med tiden gick hon från att tillverka enbart tennföremål till att inreda hela hem, med möbler och tyger i en ljus och personlig stil. Men grunden till allt lades här, med det blanka tennet och den lilla ängeln.

I dag minns många Svenskt Tenn för de färgstarka möblerna och tygerna. Men företagets allra första triumf handlade om något helt annat: enkla, vackra föremål av tenn – och en ung kvinna som vågade visa upp dem för hela världen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en verkstad	ett rum där man tillverkar saker för hand
gjuta	hälla flytande metall i en form
tenn	ett mjukt och blankt material som liknar silver
en ask	en liten låda med lock
prålig	som vill synas mycket, överdrivet flott

ORD	FÖRKLARING
ett märke	ett litet tecken som visar var en sak kommer från
en garanti	ett löfte om att något håller god kvalitet
en utmaning	en svår uppgift man måste klara
en utmärkelse	ett pris för något bra
etablerad	känd och bra sedan länge
anmärkningsvärd	så ovanlig att man lägger märke till den
en triumf	en stor seger

Läsförståelsefrågor

1. Hur gammal var Estrids firma år 1925?
 1. ett år
 2. tio år
 3. trettio år
2. Vad var det speciella med Estrids tennföremål?
 1. De var mycket dyra och pråliga
 2. De hade rena, enkla men eleganta former
 3. De var gjorda av silver
3. Vad var märket på föremålen?
 1. en ängel
 2. en krona
 3. en blomma
4. Varför var det en risk att vara med på utställningen i Paris?
 1. Tennet kunde gå sönder på vägen
 2. Firman var ny och okänd bland gamla, berömda firmor
 3. Det kostade för mycket att resa dit
5. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Svenskt Tenn fick den högsta utmärkelsen för sitt tenn i Paris.
 2. Ängelmärket används inte längre i dag.
 3. På den tiden var det ovanligt att en kvinna drev ett eget företag.
6. Vad betydde priset för Estrid, mer än bara en medalj? Svara med egna ord.
7. Varför kallar texten segern i Paris för grunden till allt? (inferens)
8. Texten säger att många i dag minns Svenskt Tenn för möbler och tyger, men att den första triumfen handlade om tenn. Varför tror du att texten vill påminna om det?

Facit

1. ett år
1. De hade rena, enkla men eleganta former
1. en ängel
1. Firman var ny och okänd bland gamla, berömda firmor
1. ja b) nej (märket används fortfarande, mer än hundra år senare) c) ja
- Exempel på svar: Priset var ett bevis på att hennes idé höll, att svensk form gjord med omsorg kunde stå sig i världen. Det gav henne mod att tänka större.
- Exempel på svar: Segern gav henne självförtroende och gjorde firman känd, vilket ledde till att hon vågade utvecklas och senare börja inreda hela hem.
- Exempel på svar: Texten vill visa att framgången började i det enkla och att man inte ska glömma firmans rötter, även om den senare blev känd för annat.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är en närbild av Estrid Ericsons första stora genombrott 1925 och kompletterar biografien, som mest handlar om samarbetet med Josef Frank och stilen "Swedish Modern". Texten är skriven i preteritum och passar för att öva dåtid och orsakssamband (eftersom, därför, så att). Notera att källorna anger utmärkelsen olika (Grand Prix respektive guldmedalj); texten skriver därför "den högsta utmärkelsen". Tema: mod, kvinnligt företagande och att börja smått.

Diskussionsfrågor

- Estrid satsade på något nytt och okänt och vågade tävla mot stora, berömda firmor. När är det värt att ta en sådan risk?
- Den lilla ängeln blev ett tecken på kvalitet. Vilka märken eller symboler litar du på, och varför?
- På Estrids tid var det ovanligt att en kvinna ledde ett företag. Hur ser det ut i dag, tycker du?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då du eller någon du känner vågade satsa på något osäkert.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Estrid Ericson – https://en.wikipedia.org/wiki/Estrid_Ericson
- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (skbl.se): Estrid Maria Ericson – <https://skbl.se/sv/artikel/EstridEricson>
- Svenskt Tenn: Estrid Ericson – <https://www.svenskttenn.com/us/en/designers/estrid-ericson/>
- Röhsska museet: Estrid Ericson – <https://rohsska.se/en/estrid-ericson/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Estrid Maria Ericson föddes 16 september 1894 i Öregrund och växte upp i Hjo vid Vättern. Hon utbildade sig på dagens Konstfack i Stockholm och grundade firman Svenskt Tenn 1924 (öppnade 24 oktober 1924). 1934 anställde hon den österrikiske arkitekten och formgivaren Josef Frank, vilket blev början på stilen "Swedish Modern". Hon sålde företaget till Kjell och Märta Beijers Stiftelse 1975 men var kvar som konstnärlig ledare i några år. Hon

dog 1 december 1981 i Stockholm. Osäkerhet: källorna anger något olika om medgrundaren – tennkonstnären Nils Fougstedt (ibland nämns brodern Tage Fougstedt). Bildens exakta år är osäkert (1930-talet).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.